

теоретичних, практичних знань та впровадження їх у навчальний процес з метою підвищення якості освіти у ВНЗ).

Вищенаведені принципи є базовими та можуть бути деталізовані у внутрішньому регламенті – положенні підвищення кваліфікації та стажування НПП ВНЗ.

О.Г. Кірдіна, Т.О. Петухова

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Вирішення завдань сучасної вищої освіти неможливе без підвищення ролі самостійної роботи студентів над навчальним матеріалом, посилення відповідальності викладачів за розвиток навичок самостійної роботи, за стимулювання професійного зростання студентів, виховання їх творчої активності та ініціативи.

Самостійна робота студентів (далі СРС) – це планована робота студентів, що виконується за завданням і при методичному керівництві викладача, але без його безпосередньої участі.

Залежно від місця і часу проведення, характеру керівництва нею з боку викладача і способу контролю за її результатами (СРС) підрозділяється на такі види: самостійну роботу під час основних аудиторних занять (лекцій, семінарів, лабораторних робіт); самостійну роботу під контролем викладача у формі планових консультацій, творчих контактів, заліків та іспитів; позааудиторну самостійну роботу при виконанні студентом домашніх завдань навчального і творчого характеру.

У реальному освітньому процесі ці види перетинаються один з одним.

Технологія організації СРС повинна бути поетапною й обґрунтованою. Для ефективного здійснення цього виду діяльності необхідні готовність професорсько-викладацького складу, якісна навчально-методична та відповідна нормативно-правова база.

Таким чином, структурно СРС можна розділити на дві частини: організована викладачем і самостійна робота, яку студент організовує на свій розсуд, без безпосереднього контролю з боку викладача (підготовка до лекцій, лабораторних і практичних занять, заліків, колоквіумів тощо.)

Зміст першого структурного елементу СРС може бути описано в робочій програмі кожної дисципліни і спрямовано на розширення і поглиблення знань з цього курсу, а на старших курсах – також і на засвоєння міждисциплінарних зв'язків.

Конкретні форми позааудиторної СРС можуть бути різними, у залежності від мети, характеру, дисципліни, обсягу годин, визначених навчальним планом: підготовка до лекцій, семінарських, практичних і лабораторних занять; реферування статей, окремих розділів монографій; опрацювання навчальних посібників; вивчення та конспектування

хрестоматій та збірників документів; вивчення у межах програми курсу тем і проблем, які не виносяться на лекції і семінарські заняття; виконання контрольних робіт; написання тематичних доповідей, рефератів і есе на проблемні теми; анотування монографій або їх окремих розділів, статей; конспектування монографій або їх окремих розділів, статей; участь студентів у складанні тестів; виконання дослідницьких і творчих завдань; написання курсових і дипломної робіт; зосереджений основний науковий потенціал і реферування із заданої теми; створення наочних посібників з досліджуваних тем; самостійне вивчення теми у межах «круглих столів»; заняття в архіві, музеї, бібліографічному відділі бібліотеки та ін.

З урахуванням наведеного опису різноманіття форм позааудиторної СРС слід на кожному її етапі роз'яснювати цілі роботи, контролювати розуміння цих цілей студентами, поступово формуючи у них уміння самостійної постановки мети і визначення завдань.